

IZTOK OSOJNIK

Pesmi

Žival

*Od kod? S temi črkami,
ki so zrasle iz peska in preplavale morje,
že takrat zaznamovane z udarjanjem vetra v jadra
in solno lužino.*

Tu ujeti deviško naravo živali.

V tem je smisel.

Pljuniti in stopiti na prag.

Biti svoboden, kakor sem zdaj,

v tej nanosekundi,

*svoboda, ki se je kot kača vrasla v besede
in opleta kot bič.*

Nekaj moškega že je v tem,

vrtinčenje dlak na prsih,

mraz, ki leze pot srajco, pot.

Od kod torej?

Napol slep, kar je vaja za smrt.

Luč v očeh ugaša. Sicer računam

na očesnega kirurga

in na roženico kakega še živega

ostrookega orla,

a že razmišljam o svetu zvokov in vonja,

čeprav mi ni jasno,

kako bom potem še pisal in slikal.

Sicer pa imam še kitaro,

ki sem jo vsa ta leta zanemarjal.

Toda smrt. Ta je nekaj drugega,

skok v brezmejno veselje, praznine v praznino.

*Sam sem, izpred avta na parkirišču
odmetavam sneg.*

Sneži in piha,

kar mi dobro dene.

Žival sem, ves čas hočem biti žival.

Reka, ki teče skozi mesto,

je zares reka, ki teče skozi gozd kristalov,

le da je dobila ime in na to pozabila.
 Srečo imam, stanujem ob njej,
 ob njej kidam sneg na parkirišču.
 Volk sem, mišičast in možat.

In lačen.

Zrak pijem in mraz pijem.

S hrbtom dlani si otrem potno čelo
 in zmotno pomislim, da imam v rokah sekiro,
 da sekam drva in da je gozd vesolje,
 da so drevesa ob reki vesolje.

Tu se dobro počutim.

Ko zapiha in sem lačen in mi je vroče od dela.

Z lopato tolčem po besedah

in delam žemljice,

mišičaste moške žemljice,

ki niso običajni jaz,

ampak zdravi, sijoči jaz.

Ustvarjen sem za velike reči,

tako čutim,

v mestu pa se počlovečim, postanem

previden, pijem, kadim,

sesedem se kot vreča,

nisem več žival, ampak občutljiv

in ranljiv otrok,

še vedno lačen, toda ranjen,

duševno poškodovan,

ujetnik nedoločljive sivine,

bojazljivec v stavku.

Toda ne dolgo.

Žival v meni je nepotrpežljiva,

na nikogar se ne ozira.

Dvigne se in morava k reki,

da se napijeva, odereva stavke,

jih obesiva na veter, kamor spadajo,

in jih temeljito, kot se to za lovca spodobi, nasoliva.

Zdaj sem na preži,

toda ne zato, da ujamem in ubijem,

ampak antihomersko, da preženem ušivo zalego,

še preden se zaje v moje cape.

Zdaj sem žival, ki preži,

zdaj se gibljem v to smer,

zdaj odgovarjam samemu sebi.

Osebna pesem smrti

*Nekega dne bom umrl.
 Mogoče čez petdeset let, kar je zelo optimistično,
 toda nekega dne bom umrl.
 Upam, da bom miren, kot sem danes, ali pa še bolj.
 Verjamem namreč, da človek raste do svoje smrti,
 da ga je vedno več.
 Laže je, kadar sam umiraš,
 kot pa kadar umre kdo od tvojih bližnjih,
 še posebej, če je tako blizu, da je že znotraj tebe,
 da do tega trenutka svoje ljubezni sploh nisi opazil,
 kot tudi sebe nisi opazil.
 Če umre kakšen tak, to je najhuje.
 Takrat je bolečina tiha do neba,
 mesto potemnelo otrpne,
 šum prometa in veter ledeno zavijata,
 žalost je votla in nema
 in človek je na drugi strani reke
 in gleda dol,
 kjer je žalost izluščila solze
 in posušila obraz v udrte zlebe pod očmi.
 Veliko laže je, kadar sam umreš.*

*Veliko laže je, kadar sam umreš.
 Vesolje se ti približa in zvezde se slačijo,
 kapljo po kapljo odštevajo dihe
 in potem ugasneš.
 Najprej greš skozi kraljevstvo tesnobe,
 v kateri odmevajo kriki belega kamna.
 Potem se ledeni noži zbistrijo
 in jadraš med angeli.
 S krili prepenjajo koščke ogledal,
 lomijo nesmiselne podobe,
 s katerimi si razgališ predsmrtne obraze.
 Rad jih imaš, ljubil si jih, pošteno in trdo
 si delal za vsakega od njih.
 Toda potovanje pozna samo eno smer,
 danes so krpe ometa žalostne,
 žalostne, ker jih imaš rad.
 In tudi pred Bogom ti ni nerodno, da poveš,
 da si žalosten, ker jih imaš rad.
 Svet angelov je svet žalosti zaradi ljubezni.*

*Veš, da ni vrat,
 da to, kar ugasne,
 potegne v globino niča osebno bolj obsežen svet,
 kot si ga kdaj koli uzrl z najbolj svobodnim pogledom.
 Človek nosi devet desetih sebe v noči.
 Zdaj zvezda za zvezdo ugaša in šteje naraščanje niča.
 Kosi zavesti, vedno bolj pretanjeni,
 odpadajo v mračno globino brezvsebinske svobode,
 ti pa mečeš zadnje atome svoje ljubezni tja not,
 ker iz tega je spleteno tvoje nesebično dno,
 ko gre za zadnje stvari,
 ko si želiš, da bi ob vsej tej izgubi postal živa hrana,
 in nudiš svoja temna usta ptičem,
 da pomnožiš kri otrok in zaljubljenecv,
 a veš, da je tudi to samo duhovna senca,
 in si nemočno gol in prazen.*

*Na obrazu ti igra nasmešek.
 V smrti ni konca – za koga neki!
 in mogoče si se končno prekobilil čez sebe
 kakor čez rob čolna
 in spustil svoj upravičeno srečni obraz,
 da pade v Benečanski kanal kot ohlapna rokavica,
 in ni več nikogar, da sreča svoj nič.*

Le na rakiški gmajni piš vetra zagriže v borovce.

Resnica je, da ...

Absolutno radikalnih drž ni, kot tudi ni svobode.
 Za radikalnostjo in svobodo se vedno skriva videz
 in večinoma tudi zavest o njegovem učinku.
 To velja tebi, ti ključni pesnik, ki si me najprej mazilil,
 potem dolgo sesal in nekoč izdal.
 Ne odgovarjam določenemu času,
 ampak času nasploh.
 Gospodarji videza vedno zmagujejo. Ali njihovi sužnji.
 Skrivnost uspeha se skriva v spretni pokorščini.
 Literatura je prizorišče nemoči,
 med zapeljivce in jezuite,
 ki ponujajo telesa, preoblečena v izgon in bolečino,
 se molče vriva usoda sveta.
 To velja tudi zame,
 tudi jaz se na boleč način, ki se mu ne znam izviti, sprenevedam.
 Dotik usode je nemoč, da bi molčal do dna.
 Ravno sem mislil, da me bo nekaj pretreslo,
 ko sem padel skozi, ker se mi je razkrila navadna vsakdanjost.
 Porasla z otočki utvare,
 da je moč avanturo doživeti kot avtentično izkušnjo.
 Ni moč.
 Toda to razumeti, pomeni potovati mnogo let.
 Razumeti ta zaman,
 pomeni spoznanje svoje lenobe in neučinkovitosti.
 Obstajajo še večje zahteve, kot je odobravanje plemena.
 Zahteve, ki jih ni mogoče potolažiti z videzom,
 zahteve, ki človeka preobrazijo v žuželko, kamen in hlad.
 Tudi veselje je samo tančica,
 še taka majhnost ali ničevost zaobjema cel svet.
 Počel sem iste stvari, ki so jih pred mano počeli že drugi.
 To pomeni, da sem zrasel iz kamnov,
 iz strahu na ulicah med bloki v predmestju,
 da sem vonjal čuden smrad reke pod neko tovarno,
 poslušal ptiče, vendar ne v divji naravi,
 ampak v parku nekdanje Codellijeve graščine.
 Moje življenje je majhno,
 a prebodeno z osebno barvo,
 obvezano z bolečino izgnanca,
 ki ni bil nikoli del sveta, v katerem je telesno živel.
 Saj če bi bil, bi takoj tudi izstopil,
 a to je bolj slaba tolažba.

Tako opazujem kot trmoglavi in razcepljeni človek
 z enim očesom vlake s potniki,
 ki se ustavljajo na postaji in nadaljujejo
 proti neznanim usodam,
 z drugim pa grobo goloto pokrajine, kjer neka ženska
 v predmestju obeša perilo.
 Raztrgan na globino uma
 in slikoviti živžav ulice.
 Raztrgani udi nedolžnega človeka ali kake živali
 ob eksploziji bombe
 odpihnejo mojo osebno bolečino v nič.
 Toda nevidni vonj, drsenje reke,
 suho iskrenje poslikanega platna,
 povezanega s plotom iz manjkajočih desk,
 organska kemija, ki s črnimi očmi antropologije povezuje
 to likovnost v kraj
 nezačete in nedokončane misli,
 to je nasprotujoče smešno, grleno in otročje smešno,
 hkrati pa prav tako zavajajoče,
 vsi ti prisluki pogledov drugih, že mrtvih ali sodobnikov,
 me spravljajo v obup.
 Človek mora postati to, kar ni moč biti,
 namreč on sam.
 Zavrtinčiti se tja dol v samega sebe,
 spremenjen v samoto uma,
 ne da bi hodil tja dol po jabolka,
 čeprav ves čas počnem ravno to,
 osebna bitka z demonom teme,
 s pregovorno zagamanostjo,
 osebno pregovorno in zagamano.
 To je edino merodajno mnenje, ki ga lahko dam o svetu,
 luknjičavo umesno viseče nevedenje,
 osebno lakoto in neuspeh,
 črnikasto iskrenje slik, ki ga sam ne vidim,
 temo, ki se me nekje dotika ravno toliko,
 da vidim, kako nimam kaj reči,
 da nisem niti najmanj usposobljen, da bi sodil o čemer koli,
 da mi ostanejo samo ničeve osebne zgodbe
 in da kot pritepen pes, ker me je tako postavilo,
 čepim malo odmaknjen sredi plemena
 in vem, da ni nikjer na svetu mesta zame
 in da sem tako v navadnem
 kot v vesoljskem smislu odveč.